



Національна академія медичних наук України

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

НМУ імені О.О. Богомольця

Українська асоціація черепно-щелепно-лицевих хірургів

Європейська асоціація черепно-щелепно-лицевих хірургів

Міжнародна асоціація оральних і черепно-щелепно-лицевих хірургів

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції

**«Сучасна стоматологія та
щелепно-лицева хірургія»**



Рудольф Зоріс
президент EACMFS

Київ - 2022



Відповідність індивідуальних засобів та предметів гігієни дітей
в залежності від їх потреб143
Немирович Ю. П., Легенчук О. В., Плиска О. М.

Деякі особливості імунітету хворих генералізованим
парадонтизом та бронхіальною астмою146
Тімохіна Т.О., Печковський К.Є., Тивоненко Л.І.

Формування професійних компетентностей у студентів-стоматологів149
Тивоненко Л.І., Несин О.Ф., Печковський К.Є., Тімохіна Т.О.

X. ІНШІ ТЕМИ

Возможности использования анкетирования пациентов
в хирургической стоматологии.....153
Рузин Г.П., Вакуленко Е.Н., Сухина И.С.

Вивчення в умовах експерименту впливу L-триптофану
на больову чутливість на тлі емоційного стресу154
Мокрик О.Я., Ломницький І.Я., Масна-Чала О.З., Гаврильців С.Т.

Особливості будови різцевої кістки плода та їх значення в клініці
еволюційних кіст людини158
Криничних Г.І., Дмитренко Р.Р., Цигикало О.В., Шувалов С.М.

Адаптивна комп'ютерна візуалізація конусно-променевої
комп'ютерної томографії щелепно-лицевої ділянки з
можливістю контрастування порожнини зуба160
Алфьоров А.І., Біденко Н.В.

Клінічно-інструментальний аналіз впливу функціонально направлено
встановлення дентальних імплантатів та протезних конструкцій
у пацієнтів з дефектами стоматогнатичної системи 163
Вовк В.Ю., Вовк Ю.В.

Висновок.

У хворих на генералізований пародонтит із супутньою бронхіальною астмою виявлено прозапальні зміни в гуморальній ланці імунної системи та зниження фагоцитарної активності нейтрофілів периферичної крові.

Література.

1. Данилевский Н.Ф., Борисенко А.В. Заболевания пародонта. – К.: Здоров'я, 2000. – 462 с.
2. Зайков С.В., Баширова О.Г, Большакова І.А. Ефективність терапії пацієнтів з бронхіальною астмою при роздільному застосуванні комбінації флутиказону пропіонату та формотеролу фумарату. Український пульмонологічний журнал. 2015; 1:45-47.
3. Передерий В.Г., Земсков А.М., Бычкова Н.Г., Земсков В.М. Иммуный статус, принципы его оценки и коррекции иммунных нарушений. – К.: Здоров'я, 1995. – 211 с.
4. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги хворим на бронхіальну астму (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08 жовтня 2013 року № 868) // <http://www.dec.gov.ua/mtd/index.html>
5. Haskova V., J. Kastik, Riha L. Simple method of circulating immune complex detection in human sera by polyethylenglycol precipitation. Immunol. Forsch. 1977; 4: 399-486.
6. Iqbal P.S., Khan SN., Haris M. Assessment of systemic inflammatory markers in patients with aggressive periodontitis. Journal International Oral Health. 2015; 7:48-51.
7. Mancini G., Garbonare A., Heremans J. Immunochemical quantitation of antigens by single radial diffusion. Immunochemistry. 1965; 2: 235.
8. Yucel-Lindberg T., Båge T. Inflammatory mediators in the pathogenesis of periodontitis. Expert Review Molecular Medicine. 2013; 8:75-78.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ

*Тивоненко Л.І., Несин О.Ф., Печковський К.Є., Тімохіна Т.О.
Кафедра терапевтичної стоматології НМУ імені О.О. Богомольця*

Завданнями науково-педагогічних працівників ВМНЗ є надання студентам-медикам системи інтегрованих фундаментальних та клінічних знань з метою вироблення клінічного мислення, навичок та вмінь для формування у них адаптаційних здібностей до професії лікаря. Мето-



дологічною основою вищої медичної освіти має стати компетентнісний підхід, коли компетентність трактується як важлива характеристика особистості, наприклад, відповідність працівника займаній посаді. У сучасному світі відбувається швидкий процес оновлення знань. Це потребує застосування нових і оптимізації існуючих підходів до їх викладання з метою найбільш раціонального засвоєння навчального матеріалу студентами.

Метою роботи було проаналізувати різні види компетентності та методики викладання, педагогічні підходи до навчання студентів-стоматологів з метою оптимізації навчального процесу в сучасних умовах.

Розрізняють загальні та спеціальні компетентності. Загальні компетентності (здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, застосовувати знання у практичних ситуаціях, планувати та управляти часом) важливі для успішної подальшої професійної, соціальної діяльності та особистісного розвитку здобувача кожного фаху.

Спеціальні (фахові) компетентності необхідні для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. Для спеціальності «терапевтична стоматологія» важливими є наступні фахові компетентності: використання базових знань та практичних навичок при роботі з пацієнтами; здатність здійснювати організацію, проведення та контроль лікувального процесу пацієнтів зі стоматологічною патологією, використання теоретичних знань та практичних умінь при організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини; використання методів медичної реабілітації; здатність визначати групову належність лікарських засобів; використовувати медичну та фармацевтичну продукцію; здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження; використання сучасних знань організації охорони здоров'я в ринкових умовах та забезпечення її економічної ефективності; здатність до лідерства та управління; здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при гострих станах в терапевтичній стоматології у мирний та воєнний час. Тому пріоритетним має стати співіснування двох стратегій навчання – традиційної та інноваційної, формування готовності студента до динамічних змін у стоматології.

Основну роль відіграє практичне навчання студентів-стоматологів, що проходить у вигляді навчальної (доклінічної), підсумкової (клінічної) та виробничої практик. Метою практичного навчання є закріплення та поглиблення знань, які студенти одержали в процесі теоретичної підготовки, прищеплення необхідних практичних навичок і вмінь. Процес набуття студентами-стоматологами практичних навичок і вмінь можна



умовно поділити на два етапи: доклінічне відпрацювання навички на фантомах з доведенням їх до автоматизму, та виконання навички біля крісла пацієнта.

Практичне навчання реалізується пасивними, активними та інтерактивними методами. При методі пасивного навчання викладач є основною діючою особою і керівником заняття, а студенти виступають у ролі пасивних слухачів, які виконують вказівки викладача. Активне навчання використовує такі методи взаємодії студентів і викладача, коли студенти і викладач мають рівні права. Інтерактивні методи навчання полягають у співробітництві викладача і студента, за якого учасники процесу взаємодіють один з одним, обмінюються думками, спільно розв'язують проблеми, моделюють ситуації.

Основним інтерактивним методом навчання, який використовується викладачами кафедри терапевтичної стоматології є метод малих груп (МГ) – по 6 осіб. Метод малих груп дозволяє набути навичок співпраці, комунікації, міжособистісної взаємодії, дозволяє брати участь у обговоренні, дискусії, формує навички прийняття рішень, лідерські навички та вміння. У малих групах легко використувати ділові ігри, каруселі, метод малих конкурентних груп, «мозковий штурм».

Наприклад, при «мозковому штурмі» викладачі ставлять за мету – отримати від групи за короткий час великої кількості варіантів відповідей. Мозковий штурм є інструментом формування таких компетентностей студентів, як вміння висловлювати свою думку, комунікувати, приймати рішення, вміння працювати в групі, бути креативним.

З допомогою прийому «Кластерів» викладач графічно зображає матеріал, щоб зробити наочними ті процеси, які відбуваються при зануренні в ту або іншу тему. Прийом «ромашка запитань» або «ромашка Блума» використовують викладачі клінічних дисциплін з метою стимулювання критичного мислення за допомогою типів запитань, розроблених Б. Блумом. Сутність прийому полягає у наступному: ромашка має шість пелюсток, кожна пелюстка містить зміст відповідного типу запитання.

У процесі навчання викладачі нерідко використовують метод «проблемної ситуації», для оволодіння якою студент або група мають знайти і використовувати нові для себе засоби і способи діяльності. Використання таких ситуаційних задач сприяє формуванню клінічного мислення студента.

Виділяють наступні типи проблемних ситуаційних клінічних задач (М. Діанкіна): 1) завдання з відсутніми вихідними даними, для вирішення яких потрібно отримати додаткові відомості з анамнезу захво-

рювання, інструментальних та лабораторних досліджень. Отримавши самостійно ці значущі дані, студент може здійснити діагностику і призначити лікування. 2) завдання з надлишковими вихідними даними, які містять «інформаційний шум». 3) завдання з невизначеністю в постановці питання, які потребують додаткових міркувань з ідентифікації причин і наслідків, тверджень і обґрунтувань явищ і ознак на різних етапах перебігу захворювання. 4) завдання з суперечливими (частково невірними) відомостями в умові.

Діяльність студентів при вирішенні таких завдань спрямована на виключення протиріч, знаходження правильної відповіді. Завдання з обмеженим часом вирішення в екстремальній медичній ситуації спрямоване на відпрацювання швидкості постановки діагнозу, здійснення лікувальних заходів (надання невідкладної допомоги в різних умовах).

Висновки.

1. Аналіз різних видів компетентності для формування лікаря-стоматолога та основних методик викладання на кафедрі терапевтичної стоматології НМУ імені О.О. Богомольця показав диференційований підхід викладачів до застосування методів навчання залежно від різних факторів: ступеня базової підготовки студентів, курсу навчання, теми конкретного заняття тощо.

2. Результатом навчання повинні бути: наявність і розуміння отриманих знань та здатність студента продемонструвати їх у вигляді практичних навичок та вмінь при вирішенні клінічних задач біля крісла пацієнта.

Література.

1. Маркова Е.Л. Принципы игрового моделирования учебного процесса // Проблемы высшего образования: материалы международной науч.-метод. конф. (Хабаровск, 10–12 апреля 2019 г.) / под ред. Т.В. Гомза. – Хабаровск: Изд-во Тихоокеан. гос. ун-та, 2019. – С. 127–130.

2. Тарасова И.В. Социально-психологические аспекты изучения мотивации к профессиональной деятельности студентов высшей школы / И.В. Тарасова, И.А. Сорокина // Мир науки. – 2018. – Т. 6. – № 3. – С. 71–78.

3. Яковлева Е.В. Структура и измерение профессиональной мотивации студентов вуза // Ломоносовские научные чтения студентов, аспирантов и молодых учёных – 2018. – 2018. – С. 986–989.